

до пізнання молодому поколінню. Не надавати готовий продукт – інформацію, а стати фасилітатором. У ті моменти, коли певні перешкоди не дають проходити освітньому процесу, саме від педагога залежить рівень засвоєння нових знань та вмінь, якість набуття компетентностей, необхідних в сучасному світі.

Від керівника закладу, як від сучасного менеджера з надання освітніх послуг, залежить і рівень педагога, а відповідно і рівень знань та вмінь здобувачів освіти. Керівник, відкритий до нового, здатний створити саме такий освітній простір, який зможе зацікавити та надати високий рівень знань та вмінь здобувачів освіти. У сучасному світі кожна успішна людина має бути готова навчатися впродовж життя.

Список використаних джерел:

1. Макаренко А.С. О воспитании : Политиздат, 1988. – 256 с.
2. Макаренко А. С. Педагогические сочинения В 8-ми т (Т.1): Педагогика, 1983. – 368 с.
3. <https://sqe.gov.ua/navchalni-vtrati-v-umovakh-viyni-yak-uchi/>
4. <https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/yakist-osvity-v-umovah-viyny-web-3.pdf>

ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ КОНКУРСІВ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОЇ ОСОБИСТОСТІ

*Оберемко К.О.
Полтава, Україна*

*Науковий керівник: Юшкова Вікторія Віталіївна, учитель математики ліцею №33
Полтавської міської ради*

Вступ

Ключові слова: інтелектуальні конкурси, компетентна особистість, конкуренція, суб'єктивна оцінка.

Вивчення потенціалу інтелектуальних конкурсів як засобу розвитку компетентної особистості школяра є основною метою даної роботи.

Інтелектуальні конкурси є важливим засобом формування компетентної особистості. Вони сприяють розвитку інтелектуальних здібностей, формуванню навичок критичного мислення, підвищенню самооцінки та мотивації до навчання. Підготовка до конкурсів передбачає вивчення додаткової інформації, вирішення нестандартних задач, творчі підходи, експериментальні дослідження та самопрезентування, що є невід'ємною частиною виховання сучасної конкурентоспроможної особистості. Одним із пріоритетів стає розвиток обдарованих дітей, адже саме вони мають потенціал стати рушійною силою прогресу в різних сферах життя.

Матеріали та методи

Ключові слова: опитування, учні, батьки, вчителі, освітні заклади.

У рамках нашого опитування важливо було дізнатися відношення педагогів та батьків учасників інтелектуальних змагань до активного залучення у таку форму діяльності. Кожного року участь в інтелектуальних освітніх конкурсах бере велика кількість дітей. Для учнів старших класів трьох закладів освіти було проведено анкетування (124 респонденти ліцею №33 Полтавської міської ради, ЗОШ №23 Полтавської міської ради, Полтавського багатопрофільного ліцею №1), метою якого було з'ясувати, який досвід вони набули впродовж активної участі в різноманітних наукових змаганнях, як він впливає на їхній емоційний стан, які складнощі виникають у ході підготовки тощо. Також, до анкетування за допомогою Google forms були залучені вчителі (84 респондента) та батьківська спільнота (72 респондента) зазначених закладів.

Результати

Проведений аналіз відповідей батьків учнів. Понад 80% батьків зазначили, що їх діти активно беруть участь в інтелектуальних конкурсах, лідерами серед яких стали предметні олімпіади та конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН (по 68%). Позитивними аспектами, які вони вбачають у такій діяльності, є підвищення мотивації дитини до навчання та наукової обізнаності. Також важливим вважають формування навичок конкурентоспроможності та гідне прийняття поразок.

Значна кількість батьків (85%) переконані, що залучення їхньої дитини до освітніх випробовувань стають стимулом для формування професійної зорієнтованості.

90% відсотків вчителів вважає за потрібне вмотивовувати своїх учнів брати участь в інтелектуальних освітніх конкурсах й олімпіадах. Найефективніший потенціал для розвитку учнів, на думку педагогів, є конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН (62%), друге місце посідають предметні олімпіади (51%). Рейтингування закладів освіти відповідно до здобутків школярів у наукових змаганнях вони вважають переважно несправедливим (69%).

Стосовно педагогічних методів, які вчителі вважають доцільними під час підготовки своїх учнів до конкурсів, переважно це індивідуальні завдання відповідного рівня складності. Окрім цього, 79% наукових керівників позиціонують інтелектуальні конкурси як командну гру школяра та педагога.

Аналіз відповідей школярів свідчить наступне: більше 75% респондентів відповіли, що брали участь в інтелектуальних конкурсах, 54% здобували призові місця; найбільше учасники виборювали перемогу у предметних олімпіадах (64%), однакова кількість школярів зазначили, що змагалися у всеукраїнському конкурсу-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН та онлайн-конкурсах.

По завершенню перших етапів всеукраїнських предметних та онлайн-олімпіад, а також конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН, учням ліцею №33 Полтавської міської ради було запропоновано бланки з експрес-опитуванням із метою з'ясувати, чи змінилася їхня думка у порівнянні з вхідним анкетуванням. У своїх відповідях експрес-опитування вони зазначали

(72%) в основному об'єктивне оцінювання. З позитивного для досвіду – набуття стресостійкості, впевненості у своїх силах на наступних етапах, мотивації поглибити знання з певних тематик, можливості виправити свої недоліки для більш успішного проходження захисту роботи МАН, розширити дослідження, отримання нових ідей, щастя від відчуття перемоги. З негативного – вплив повітряних тривог на якість виконання робіт внаслідок стресу, недостатність часу і створення умов для підготовки, суб'єктивність оцінювання усних форм конкурсних випробовувань, насичений графік конкурсів в один і той самий період, недостатність мотивації. Загалом задоволені своїм результатом 78% учасників і впевнені у своїх силах на наступних етапах 82%.

Висновки

Отже, інтелектуальні конкурси та олімпіади на сучасному етапі мають низку організаційних та змістових переваг та недоліків, які потребують аналізу та реальних кроків реформування. Усе це знайшло підтвердження в результатах анкетування школярів, вчителів та батьківської спільноти трьох полтавських закладів загальної шкільної освіти.

Список використаних джерел:

1. Бухлова Н. В. Обдарована дитина. Психолого-педагогічний супровід. Київ : Шкільний світ, 2013. С. 104.
2. Довмантович Н. Г. Проектна діяльність як засіб формування самоосвітньої компетентності. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2017. Вип. 1(40). С. 2-4.
3. Мала академія наук України під егідою ЮНЕСКО. URL: <https://man.gov.ua/>
4. Міжнародні учнівські олімпіади // Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/olimpiadi>
5. Особливості роботи з обдарованими учнями // Ліцей №1 Івано-Франківської міської ради. URL: <http://www.school1.if.ua/vchitelyam/osoblivosti-roboti-z-obdarovanimi-uchnyami.html>
6. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: збірник наукових практик / голов. ред. Т. І. Сущенко. Запоріжжя : КПУ, 2010. Вип. 6 (59). 452 с.
7. 7 великих змін у конкурсі-захисті МАН, про які треба знати учням і вчителям // Освіторія. URL: <https://osvitoria.media/experience/7-velykyh-zmin-u-konkursi-man-pro-yaki-treba-znaty-uchnyam-i-vchytelyam/>
8. Clever // Лінгвістичні конкурси для учнівської молоді. URL: <https://uclever.com.ua/index.php/menugreenwich>